Annex 6. Síndrome de mort sobtada de l'infant

Objectius

Establir les recomanacions per a la prevenció de la síndrome de mort sobtada de l'infant.

Destinataris

Equips d'atenció pediàtrica de l'atenció primària.

Població diana

Tots els lactants fins als 6 mesos de vida.

Periodicitat

En els controls de salut del Programa de Salut Infantoadolescent fins als 6 mesos.

Justificació

La síndrome de mort sobtada de l'infant (SMSI) es defineix actualment com la mort sobtada d'un infant de menys d'un any d'edat, que s'esdevé aparentment durant el son i que continua sense explicació després d'una minuciosa recerca *postmortem*, que inclou l'autòpsia, l'examen del lloc de la mort i la revisió de la història clínica. L'SMSI es pot presentar des del moment del naixement fins a l'edat d'un any, però al voltant del 95 % de les morts s'esdevenen abans dels 6 mesos. La incidència és més gran entre els nins que entre les nines, i es dona un discret increment del nombre de casos en els mesos freds de l'any. Queda exclosa de la definició la síndrome de mort sobtada neonatal, que es refereix al període neonatal primerenc (els primers 7 dies de vida).

Segons la hipòtesi del triple risc, l'SMSI es produeix per la superposició de tres factors de risc: un lactant vulnerable, un període crític del desenvolupament i un factor extern d'estrès que la desencadena. Les activitats en el marc del Programa de Salut Infantoadolescent van encaminades a prevenir els factors de risc i a promoure el que són protectors.

Està prou demostrada l'associació dels factors de risc que descrivim a continuació amb l'SMSI; però, exceptuant la posició durant el son, hi ha pocs treballs en què es demostri l'efectivitat del consell pel, que fa al canvi de coneixements o actituds.

Factors de risc

- a) Factors materns:
  - Hàbit de fumar de la mare (prenatal i postnatal).
  - Edat de la mare (menys de 20 anys).
  - Consum d'alcohol i/o drogues durant la gestació.
  - Complicacions durant la gestació i/o el part (anèmia, despreniment de la placenta, etc.).
- b) Factors dependents de l'infant:
  - Prematuritat i pes baix en néixer.
  - Ser germà d'una víctima d'SMSI.
  - Gestació múltiple.
  - Antecedents d'apnea.

c) Factors ambientals:

- Posició prona o de costat durant el son.
- Ambient que envolta el son: dormir sobre una superfície tova, temperatura...

Factors protectors

- Lactància materna.
- Vacunació.
- Dormir a la mateixa habitació que la mare i el pare.
- Habitació amb temperatura ajustada i orejada adequadament.
- Ús de xumet per dormir una vegada instaurada correctament la lactància materna.

La relació amb el llit familiar és poc clara en els casos d'infants alletats amb lactància materna i sense factors de risc (tabaquisme). Com a alternatives a compartir el llit hi ha l'ús del bressol sidecar, que dona proximitat i accés al lactant, però en una superfície adequada i independent. Malgrat això, associacions com l'Acadèmia Americana de Pediatria no ho recomanen en cap circumstància, i d'altres ho recomanen per a les primeres 12 setmanes.

Recomanacions per prevenir l'SMSI

La manera més segura de dormir per als lactants de menys de 6 mesos és al bressol, de panxa enlaire i a prop del llit de la mare i el pare. Hi ha evidència científica que aquesta pràctica disminueix el risc de patir l'SMSI més del 50 %:

- Recomanau evitar la posició de decúbit pron durant el son en els lactants fins als 6 mesos d'edat.
- Explicau que el bressol a l'habitació del pare i la mare és el lloc més segur i que l'habitació ha de tenir la temperatura ajustada i ha d'estar orejada adequadament.
- Recomanau la lactància materna a demanda.
- Aconsellau que durant el primer any de vida és prudent no rebutjar l'ús del xumet per al son una vegada instaurada la lactància materna correctament.
- Recomanau que l'infant dormi damunt matalassos durs i desaconsellau els coixins o qualsevol altre objecte al bressol que pugui provocar asfíxia durant el son.
- Desaconsellau el tabaquisme de la família —especialment de la mare— durant la gestació, però també després del naixement. Advertiu que no han de permetre que ningú fumi a prop del bebè.
- Aconsellau un control adequat de la gestació i del període perinatal.
- Proscriviu el consum prenatal i postnatal d'alcohol i/o drogues.
- Desaconsellau el llit familiar si el pare i/o la mare són fumadors o si han consumit alcohol, medicaments ansiolítics, antidepressius o hipnòtics, i també en situacions de cansament extrem.
  Tampoc no convé el llit familiar a sofàs o butaques o a qualsevol altre lloc que no sigui el llit.

Bibliografia

Adams SM, Ward CE, Garcia KL. Sudden infant death syndrome. Am Fam Physician. 2015 Jun 1;91(11):778-83. Disponible en: www.aafp.org/afp/2009/0515/p870.html [Consulta: 1 juny 2018].

Carpenter R, McGarvey C, Mitchell EA, Tappin DM, Vennemann MM, Smuk M et al. Bed sharing when parents do not smoke: is there a risk of SIDS? An individual level analysis of five major case-control studies. BMJ Open. 2013 May 28;3(5). Disponible en: www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3657670/?tool=pmcentrez [Consulta: 1 juny 2018].

GRUPO DE LA INFANCIA Y ADOLESCENCIA DEL PAPPS. "Programa de la infancia y la adolescencia". En: *Actualización 2014 PAPPS*. Aten Primaria. 2014;46(Supl 4):99-117. Disponible en: cpapps.es/upload/file/PAPPS_2014.pdf [Consulta: 1 juny 2018].

Horne RSC, Hauck FR, Moon RY. Sudden infant death syndrome and advice for safe sleeping. BMJ 2015;350:h1989.

IZQUIERDO MACIÁN, M.ª Isabel [coord.]. *Libro blanco de la muerte súbita infantil.* Madrid: Asociación Española de Pediatría, 2013. Disponible en: www.aeped.es/sites/default/files/documentos/libro_blanco_muerte_subita_3ed_pdf [Consulta: 1 juny 2018].

Moon RY, Fu L. Sudden infant death syndrome: an update. Pediatr Rev. 2012 Jul;33(7):314-20.

Moon RY; Task Force On Sudden Infant Death Syndrome. SIDS and Other Sleep-Related Infant Deaths: Evidence Base for 2016 Updated Recommendations for a Safe Infant Sleeping Environment. Pediatrics. 2016 Nov;138(5).

Autores

- Neus Pons Sintes, pediatra del Centre de Salut Dalt Sant Joan (Maó)
- María Dolores Lugue Guerrero, infermera del CS Dalt Sant Joan (Maó)

Revisora

Aina Soler Mieras, metgessa del Gabinet Tècnic d'Atenció Primària de Mallorca

